

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob Železnici 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

INDIVIDUALNA VZGOJA ZA USTNO ZDRAVJE

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 14.09
Stran od strani:	1/4
Velja od:	14.6.2023
Uporaba najmanj do:	13.6.2028
Izdaja:	Ver. 1

1. Namen in cilji aktivnosti

Spodbuditi, motivirati otroke, mladostnike, odrasle za pravilno skrb za ustno zdravje in vzdrževanje redne in pravilne ustne higijene

Ključne besede: ustno zdravje, ustna higiena, zobne obloge, otroci, mladostniki, odrasli, starši

2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)

IZBN		Omejitve, pripombe
bolničar-negovalec	NE	
tehnik zdravstvene nege	NE	
diplomirana medicinska sestra	DA	diplomirana medicinska sestra s specialnimi znanji
diplomirana babica	NE	
tehnik zdravstvene nege, prerazporejen na delovno mesto dipl. m. s., 38. člen ZZDej-K	NE	
študent zdravstvene nege	NE	
študent babiške nega	NE	

Predviden čas za izvedbo aktivnosti	60 minut
-------------------------------------	----------

Število oseb za izvedbo aktivnosti	ena (1)
------------------------------------	---------

Skrbnik NP		Sekcija MS in ZT v zobozdravstvu
------------	---	----------------------------------

3. Kratice uporabljene v protokolu

dipl. m. s./ dipl. zdrav.	diplomirana medicinska sestra/ diplomirani zdravstvenik		
TZN	tehnik zdravstvene nege		
BN	bolničar-negovalec		
IZBN	izvajalec zdravstvene/babiške nege		
ZBN	zdravstvena/babiška nega		
NP	nacionalni protokol		

4. Potrebni pripomočki

• brisače za enkratno uporabo• tekoča voda, umivalnik• kozarec za enkratno uporabo• ročno ogledalo• zobozdravniška sonda in pinceta• vatne kroglice	• sredstvo za obarvanje zobnih oblog• pripomočki za ustno higieno• karton individualne vzgoje za ustno zdravje• motivacijska sredstva

 <p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije</p> <p>Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si</p>	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE		Št. dokumenta/koda:	UČE NP 14.09
	INDIVIDUALNA VZGOJA ZA USTNO ZDRAVJE		Stran od strani:	2/4
			Velja od:	14.6.2023
			Uporaba najmanj do:	13.6.2028
			Izdaja:	Ver. 1

5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege

		Opombe
1	Individualno vzgojo za ustno zdravje izvajamo v ustreznem prostoru. Prostor mora imeti primeren stol za varovanca, umivalnik s tekočo vodo in ogledalo, ki naj bo ustrezne višine tudi za majhne otroke.	Zagotovimo zasebnost in primerno razsvetljava.
2	Varovancu, prisotnemu staršu oziroma skrbniku se predstavimo in na razumljiv način razložimo postopek obravnave.	Za sodelovanje zagotovimo privolitev varovanca ter starša oziroma skrbnika.
3	V karton individualne vzgoje za ustno zdravje vpišemo anamnezo.	Anamneza naj vsebuje navade in razvade, ki vplivajo na ustno zdravje. Pri ponovnem obisku anamnezo dopolnimo in vpišemo spremembe.
4	Pogovorimo se o navadah, ki so bistvene za ustno zdravje. Varovanca, starša oziroma skrbnika spodbujamo in motiviramo za vzpostavitev in ohranjanje zdravih navad in opustitev tistih, ki negativno vplivajo na ustno zdravje.	Poudarimo pomen zdravega načina prehranjevanja in pitja, redne in dosledne ustne higijene, pravilne uporabe fluoridov in rednega obiska pri zobozdravniku.
5	Če so prisotne razvade, ki vplivajo na odklone v razvoju zob in čeljusti, se o njih pogovorimo in svetujemo, kako jih odpraviti.	
6	Izvedemo kontrolo čistosti zob.	Aktivnost izvedemo po protokolu Kontrola čistosti zob pri individualni vzgoji za ustno zdravje.
7	Sledi umivanje zob z natančnim prikazom pravilne tehnike in opozarjanje na morebitne napake in nedoslednosti pri odstranjevanju zobnih oblog. Če je potrebna pomoč staršev ali skrbnika, svetujemo, kako naj otroku pri tem pomagajo.	Predstavimo vse pripomočke, ki so potrebni za izvajanje dosledne ustne higijene.
8	Varovanca naročimo na naslednjo kontrolo, aktivnost dokumentiramo in evidentiramo.	

6. Pripombe, omejitve protokola: /

7. Temeljna literatura:

- Artnik, B., & Blatnik, J. (2019). Smo lahko zadovoljni z vedenjem in vedenjem v povezavi z ustnim zdravjem naših otrok in mladostnikov? In R., Kosem, (Ed.), *Zbornik prispevkov na seminarju. 12. slovenski pedontološki dnevi*, 11.-12. oktober 2019. (p. 15) Ljubljana: Sekcija pedontologov Slovenskega zdravniškega društva.
- Čok, M., Drašič, R., Grossi, L., Mitzgur, P., Radišič, B., Srebrnič, T., Verč, Ž., & Remec, M. (2013). *Vzgoja za zdrave zobe in dlesni v prvem razredu osnovne šole*. (pp.33-47)). Koper: Zavod za zdravstveno varstvo Koper.
- Jurjevec Smole, N. (2019). Ustna higijena pri nosečnicah in otrocih. In D., Grubar, (Ed.), *Zdrava usta za zdravo telo*. Zbornik predavanj, 27.strokovni seminar Grand hotel Primus Ptuj 2019. (pp. 55-58). Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.

	Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE INDIVIDUALNA VZGOJA ZA USTNO ZDRAVJE	Št. dokumenta/koda:	UČE NP 14.09
			Stran od strani:	3/4
			Velja od:	14.6.2023
			Uporaba najmanj do:	13.6.2028
			Izdaja:	Ver. 1

- Kadunc, T. (2017). Komunikacija s pacientom v zobozdravstvu. Izzivi v zobozdravstvu. In M. Čok, (Ed). *Izzivi v zobozdravstvu*. Zbornik predavanj, 25. strokovni seminar Kongresni center Bernardin 2017. (pp.15-26). Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.
- Marc, D. (2021) Vloga medicinske sestre v ZZVP pri preprečevanju ortodontskih anomalij. In D., Grubar, (Ed.), *Zdrava usta za zdravo telo*. Zbornik predavanj, 28.strokovni seminar Tehnološki park Ljubljana 2021. (pp. 18-26). Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.
- Ranfl, M., Oikonomidis, C., Kosem, R. & Artnik, B. (2015). *Vzgoja za ustno zdravje: prehrana in higiena: Strokovna izhodišča*. (pp. 28-42). Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje.
- Tumba, J. (2019). The use of fluorides, toxicity and updated fluoride guidelines. In R. Kosem, (Ed.), *Karies zgodnja razpoznavna in obravnava*. Zbornik prispevkov na seminarju. 12. slovenski stomatološki dnevi, 11.-12. oktober 2019. (p.24.), Ljubljana: Sekcija pedontologov Slovenskega zdravniškega društva.

	Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE INDIVIDUALNA VZGOJA ZA USTNO ZDRAVJE	Št. dokumenta/koda: UČE NP 14.09
			Stran od strani: 4/4
			Velja od: 14.6.2023
			Uporaba najmanj do: 13.6.2028
			Izdaja: Ver. 1

8. Podrobnejša in dodatna navodila - povezava z drugimi dokumenti (priloge k NP)

Številka priloge	Naziv dokumenta

9. Pregled zadnjih sprememb v dokumentu

Zap. št.	Sprememba v točki:	OPIS SPREMEMBE

10. Potrditev dokumenta

	organ	Številka sklepa	datum	Odgovorna oseba/podpis
I. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Delovna skupina za nacionalne protokole Zbornice – Zveze	19/2023	16.5.2023	Klavdija Potočnik
II. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Upravni odbor Zbornice – Zveza	298/2023	14.6.2023	Monika Ažman

	FUNKCIJA/ ORGAN	IME IN PRIIMEK	PODPIS
PRIPRAVIL:	strokovnjaki Strokovne sekcije MS in ZT	Damjana Grubar	
PREGLEDALI:	strokovne službe Zbornice – Zveze / PVK	Draga Štromajer	
ODOBRIL:	predsednica Zbornice – Zveze	Monika Ažman	
SKRBNIK DOKUMENTA:	predsednica Strokovna sekcija MS in ZT	Damjana Grubar	